

**Dirección Xeral de Formación Profesional e
Ensinanzas Especiais**

**Probas de acceso a ciclos formativos
de grao medio**

Parte sociocultural

Lingua galega e literatura

Índice

1.Formato e duración.....	3
2.Exercicio	3
3.Criterios de avaliación e comentarios	6
3.1 Criterios que se empregan no exercicio.....	6
3.2 Criterios que se empregan no exercicio modificando o procedemento base.....	7
3.3 Criterios excluídos do exercicio.....	7
4.Solución completa con pautas de corrección e de puntuación	8
Pregunta 1.....	8
Pregunta 2.....	8
Pregunta 3.....	8
Pregunta 4.....	9
Pregunta 5.....	9

1. Formato e duración

A proba constará dun texto e cinco preguntas relacionadas con algún aspecto do texto.

Este exercicio terá unha duración estimada de corenta e cinco minutos.

2. Exercicio

Proba de

Código

CMPS010

Lingua
galega e
literatura

Control

Pegue aquí a etiqueta
de control do exame

(sen código de barras)

Proba de

Lingua galega e literatura

Probas de acceso a ciclos formativos de grao medio
Convocatoria ordinaria: xuño de 2004

Parte sociocultural
LINGUA GALEGA E LITERATURA
[CM.PS.010]

PÁXINA 1/1

“Espertouno o claxon dun camión. Unhas guitarras eléctricas meten ruído na radio do coche. Cústalle abrir os ollos, ten a boca seca, frío por todo o corpo e, sobre todo, dóelle o pé. Condenado pé. Ao seu redor a xente e os coches van e veñen. O reloxo do salpicadeiro indica as 9,48. Baixa o volume da radio, o Pequeno seguía coma unha pedra, coma se estivese nun sillón na súa casa diante do televisor e non estivesen mangados nun coche roubado aparcando no medio da cidade despois de asaltar unha gasolineira e fenderlle a testa a un empregado. O Pequeno durmía tranquilo coma un rapaz, era unha miga inocente de máis. As dez menos sete minutos. Quizais fose cousa de aproveitar que durmía e liscar lixeiro. Pero non tiña azos, faltábanlle as forzas. O leite da bolsa caera pola alfombríña, o dono do coche habíase enfadar cando o vise. Colleu a bolsa e escorreu na boca unha poucas pingas que quedaban. Se se deixaba ir do ánimo acababa mal, tiña que reaccionar axiña. Dáse fregas nos brazos para escorrentar o frío. Se puidese meter algo no corpo. Ao mellor nunha farmacia. Polo lado pasa un coche da policía, agáchase instintivamente.

Suso de Toro. *Ambulancia*

- 1. Resuma brevemente o texto. Escriba un título relacionado coa idea principal do texto.**
[3,00 puntos: 2,00 polo resumo e 1,00 polo título]
- 2. Explique o significado das palabras subliñadas no texto.** [2,00 puntos: 0,50 por cada definición correcta]
- 3. Xustifique a acentuación das seguintes palabras: “camión”, “ruído”, “pé”, “ánimo”.**
[1,00 punto: 0,25 cada xustificación]
- 4. Tire do texto catro formas verbais en presente de indicativo.** [2,00 puntos: 0,50 cada forma correcta]
- 5. Redacte a súa opinión sobre a delincuencia na nosa sociedade (10 liñas aproximadamente).**
[2,00 puntos: terase en conta a presentación, a caligrafía lexible e as marxes, a puntuación e a coherencia da redacción, a boa organización e ordenación en parágrafos, a congruencia, a cohesión e a boa ortografía]

3. Criterios de avaliación e comentarios

3.1 Criterios que se empregan no exercicio

- Sintetizar oralmente o sentido global de textos escritos de diferente tipo e distinto nivel de formalización, indicando a ideas principais e secundarias, recoñecendo as posibles incoherencias e ambigüidades de contido e formulando unha opinión persoal.
  - Este criterio valórase nas preguntas 1, 2 e 5.
  - **Nota:** na segunda pregunta preténdese avaliar a capacidade de comprensión, posto que se non se coñece o vocabulario do texto non se poderá comprender nin sintetizar o seu contido.
  - **Nota:** ao tratarse dunha proba escrita, a síntese do texto non se fai oralmente, como indica o enunciado do criterio, senón por escrito; considérase que esta adaptación non desvirtúa o sentido do criterio.
- Producir textos escritos de diferente tipo (narrativo, descritivo, expositivo, argumentativo, etc.) prestando atención á situación comunicativa e aos criterios de corrección establecidos.
  - Este criterio valórase nas preguntas 1 e 5.
- Reflexionar sobre os mecanismos da lingua e os seus elementos formais (marcas de adecuación, estruturas textuais, procedementos de cohesión, estrutura da oración, formación de palabras, etc.) para comprender os textos alleos e mellorar as propias producións.
  - Este criterio valórase nas preguntas 2, 3 e 4.
- Integrar nos textos escritos as normas derivadas das convencións ortográficas, atendendo á adecuación das estruturas morfolóxicas e sintácticas.
  - Este criterio valórase nas preguntas 1, 2, 3 e 5.
- Comentar oralmente ou por escrito textos, tanto orais como escritos, procedentes dos medios de comunicación, próximos aos intereses do alumnado e ligados a algún aspecto da actualidade.
  - Este criterio valórase nas preguntas 1 e 5.
  - **Nota:** este criterio modifícase lixeiramente ao non tratarse dun texto sacado dun medio de comunicación, pero mantense o aspecto da actualidade.
  - **Nota:** debe aplicarse aquí o exposto na segunda nota do primeiro criterio no relativo á cuestión escrita e da oralidade.
- Identificar, localizar e descubrir os fenómenos de contacto da lingua galega con outras linguas.
  - Aínda que non hai ningunha pregunta relacionada dun xeito explícito con este criterio, dunha maneira transversal está presente en todas aquelas nas que o alumno se deba ex-

presar, xa que deberá saber identificar castelanismos, lusismos e outros estranxeirismos para non utilizalos nas súas exposicións e non incorrer, deste xeito, en incorreccións.

3.2 Criterios que se empregan no exercicio modificando o procedemento base

Non hai modificacións substanciais, senón, nalgúns casos, pequenas adaptacións, das que xa se deu conta no epígrafe anterior.

3.3 Criterios excluídos do exercicio

- Identificar, en textos orais e escritos de distinto tipo e ámbito de uso, imaxes e expresións que denoten algún tipo de discriminación social, racial, sexual, etc., e utilizar alternativas que eviten o seu uso nas propias producións..
- Integrar os vínculos que se establecen entre a persoa, o territorio, a cultura e a lingua.

4. Solución completa con pautas de corrección e de puntuación

Pregunta 1

- [3,00 puntos].
  - **Resumo** [2,00 puntos]: valorarase a capacidade de síntese [0,50], a interpretación correcta do texto [0,50], a identificación de ideas principais e ideas secundarias [0,50], e a redacción e a ortografía [0,50].

Exemplo: “Despois de atracar unha gasoleira e agredir a un empregado, dous individuos atópanse nun coche roubado. É pola mañá; un deles, chamado o Pequeno, está a durmir e o outro pensa en liscar. Pero non ten forzas, necesita droga e pensa que poderá conseguila nunha farmacia, cando pasa un vehículo da policía e colle medo.”
  - **Título** [1,00 punto]: valorarase a identificación da idea principal [0,50] e a correcta enunciación dun título [0,50]. Admitiranse moi diversas posibilidades, sempre e cando sexan breves e teñan relación directa co tema do texto: “Dous delincuentes”, “O coche dos atracadores”, “Delincuencia durmida”, etc.

Pregunta 2

- [2,00 puntos: 0,50 cada palabra ben definida]
  - **Ruído**: mestura inharmónica de sons de calquera clase.
  - **Testa**: parte superior da cabeza entre os ollos e a rexión capilar.
  - **Azos**: forza ou valor para facer alguha cousa .
  - **Ánimo**: forza moral e valor para realizar algo.

Pregunta 3

- [1,00 punto: 0,25 cada forma correcta]
  - **“Camión”**: palabra aguda, rematada en vogal.
  - **“Ruído”**: a forza da voz vai na vogal “i”, e esta leva acento para desfacer o ditongo.
  - **“Pé”**: leva acento diacrítico para distinguir a palabra de “pe = nome de letra”.
  - **“Ánimo”**: palabra esdrúxula, todas as palabras esdrúxulas levan acento.

Pregunta 4

- [2,00 puntos: 0,50 cada forma correcta]

Formas en presente de indicativo. Deberán ser catro formas de entre as seguintes: *meten, custa, ten, doe, van, veñen, indica, baixa, pasa, agáchase*.

Pregunta 5

- [2,00 puntos]

Nesta pregunta valorarase a redacción [0,50], a creatividade [0,50], a ortografía [0,50], a coherencia expresiva [0,25] e a presentación [0,25].

Obviamente, non se pode achegar aquí un texto patrón, pois cada aspirante redactará un diferente.

Indícanse unhas pautas relativas á presentación, caligrafía, ortografía, vocabulario empregado, precisión nos termos puntuación, etc.

Considerarase como falta leve, penalizada con 0,05 puntos, cada caso de uso incorrecto dos tiles, de uso de variantes dialectais, coloquialismos e imprecisións léxicas, así como a mala caligrafía xeral.

Considerarase falta grave, penalizada con 0,10 puntos, cada caso de erro ortográfico como “b/v” ou presenza ou ausencia de “h”, cada erro de puntuación, a falta de marxes e a presenza de borróns.

Considerarase falta moi grave, penalizada con 0,20 puntos aquela que vaia contra o sistema do idioma, como o uso de formas compostas, o uso de grafías impropias sen xustificación (y, j, ç, etc.), mala colocación do pronome átono ou a non utilización das maiúsculas cando corresponda.